

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ІВАНА ФРАНКА
Навчально-науковий інститут іноземних мов

**ПРОГРАМА
ДЕРЖАВНОГО ЕКЗАМЕНУ
З
ПРАКТИЧНОГО КУРСУ ДРУГОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ
(німецької)**

ДРУГИЙ (МАГІСТЕРСЬКИЙ) РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ

***КВАЛІФІКАЦІЯ: „Вчитель англійської і німецької мов
та зарубіжної літератури”***

ДРОГОБИЧ 2018

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Практичний курс другої іноземної мови у поєднанні з теоретичними курсами, передбаченими навчальними планами, має забезпечити всебічну підготовку викладача іноземної мови, здатного засобами свого навчального предмету навчати та виховувати підростаюче покоління, а також закласти основу для подальшого професійно орієнтованого удосконалення володіння цією мовою. У зв'язку з цим навчання іноземної мови в цьому курсі передбачає комплексну реалізацію практичної, виховної, освітньої, розвиваючої та професійно-педагогічної цілей. При цьому дані цілі досягаються в процесі практичного оволодіння іноземною мовою.

Практична мета полягає у формуванні в студентів лінгвістичної, комунікативної та країнознавчої компетенції. Лінгвістична компетенція охоплює знання системи мови і правил її функціонування в процесі іншомовної комунікації; комунікативна компетенція передбачає здатність сприймати та породжувати іншомовне мовлення до норм та умов мовленнєвої комунікації; лінгвокраїнознавча компетенція включає в себе знання про основні особливості соціокультурного розвитку країни, мова якої вивчається, і вміння здійснювати свою мовленнєву поведінку відповідно до них. Таким чином, практична мета курсу полягає в тому, щоб забезпечити достатньо вільне, нормативно вірне і функціонально адекватне володіння всіма видами мовленнєвої діяльності іноземною мовою.

На заняттях з практичного курсу другої іноземної мови студент повинен уміти використовувати навички та вміння, якими він оволодів при вивченні інших нормативних та елективних практичних і теоретичних курсів: країнознавства, літератури тощо.

Екзаменаційний білет складається з наступних питань:

1. Читання, переклад та лексико-граматичний аналіз художнього тексту другою іноземною мовою.
2. Теоретичне питання з «Загальнотеоретичного курсу другої іноземної мови», «Країнознавства країн другої іноземної мови» та «Літератури країн другої іноземної мови»
3. Розвиток проблемної ситуації на задану тему (друга іноземна мова).

Роз'яснення до виконання філологічного аналізу художнього тексту

Філологічний аналіз включає розгляд двох аспектів художнього прозового твору: а) його змісту / теми, ідеї / головного персонажа як носія ідеї твору, авторського бачення реальної дійсності; б) стилю твору взагалі або його основних характеристик.

У роботі над текстом слід керуватись літературно-стилістичним методом аналізу художнього тексту. При філологічному аналізі художнього тексту слід звернути увагу на такі аспекти:

- 1) ідея і тема твору;
- 2) характеристика головного героя;
- 3) точка зору автора чи персонажа;
- 4) ставлення оповідача до зображуваних подій і людей;
- 5) значення паратексту та сильних позицій тексту (заголовок, епіграф, початок і кінець тексту тощо). Філологічний аналіз включає і лінгвістичний аспект, оскільки художній текст охоплює лексикологічні явища / етимологію, синонімію, антонімію, омонімію, архаїзми, жаргонізми, просторіччя, варваризми тощо /, що мають пряме відношення до характеристики персонажів; фонетичні явища /алітерацію, асонанс, ономатопею і ін. / і граматичні / інверсію, еліптичні конструкції, відокремлені слова та речення, паралелізми тощо/, що стосуються експресивності художнього тексту; та чисто лінгвістичні явища - часи дієслова, його способи, форми іменника і прикметника, запозичення, структуру і багатозначність слова, типи речень тощо.

Список художніх текстів для лексико-граматичного аналізу

1. Heinrich Böll. Anekdote zur Senkung der Arbeitsmoral.
2. Luise Rinser. Schaufel und Besen.
3. Johann Wolfgang Goethe. Die Leiden des jungen Werthers.
4. Hermann Hesse. Der Steppenwolf.
5. Wilhelm Hauff. Die Geschichte von dem kleinen Muck.
6. Patrick Süskind. Das Parfum.
7. Ernst Theodor Amadeus Hoffmann. Klein Zaches, genannt Zinnober.
8. Brüder Grimm. Die sieben Raben.
9. Judith Hermann. Sommerhaus, später.
10. Wilhelm Raabe. Theklas Erbschaft oder die Geschichte eines schwülen Tages.
11. Hans Ernst. Der Heimat Melodie.
12. Joseph Roth. Radetzky marsch.
13. Hans Fallada. Damals bei uns daheim.
14. Anna Seghers. Das siebte Kreuz.
15. Erich Maria Remarque. Drei Kameraden.
16. Stefan Zweig. Die Angst.
17. Heinrich Mann. Professor Unrat.
18. Thomas Mann. Tristan.
19. Franz Kafka. Der Prozess.
20. Das Nibelungenlied. Wie Siegfried verraten wurde.
21. Hermann Sudermann. Der Gänsehirt.

22. Arthur Schnitzler. Die Toten schweigen.
23. Gottfried Keller. Romeo und Julia auf dem Dorf.
24. Heinrich Heine. Die Harzreise.
25. Bernhard Kellermann. Der Tunnel.
26. Hugo von Hofmannstahl. Ein betrogener Betrüger.
27. Theodor Storm. Von jenseits des Meeres.
28. Adalbert von Chamisso. Peter Schlemihls wundersame Geschichte.
29. Daniel Kehlmann. Die Vermessung der Welt.
30. Leonard Frank. Mathilde.

**Список комунікативних ситуацій
до державного екзамену з німецької мови**

1. Schulsystem in der Ukraine und in Deutschland.
2. Organisation des Hochschulwesens in der Ukraine und in Deutschland.
3. Berufswahl. Kriterien für die richtige Berufswahl.
4. Lehrerberuf in der modernen Gesellschaft. Vor- und Nachteile des Lehrerberufs.
5. Gewalt in der Schule. Direktes und indirektes Mobbing in der Schule.
6. Technischer Fortschritt: pro und contra.
7. Computer im modernen Leben. Kinder am PC.
8. Internet – bunt wie die Welt. Internetsucht.
9. Umweltschutz. Umweltfreundlich leben – was bedeutet das?
10. Luft- und Wasserverschmutzung. Radioaktive Verseuchung.
11. Bodenverschmutzung und Müll. Ausrottung der Tier- und Pflanzenwelt.
12. Gefahren des 21. Jahrhunderts: Terroranschlag und Flugzeugentführung.
13. Gefahren des 21. Jahrhunderts: Bioterrorismus.
14. Der Staat und seine Bürger. Demokratie.
15. Nationalstolz, Patriotismus und Nationalismus.
16. Politik und moderne Politiker.
17. Die Europäische Union. Die wichtigsten Institutionen der EU.

SYNONYMISCHE REIHEN

1. anfangen – beginnen – aufnehmen
2. antworten – erwidern – entgegen
3. bekommen – erhalten – empfangen – kriegen
4. betrachten – besichtigen – sich ansehen
5. denken – glauben – meinen
6. enden – schließen – beenden – zu Ende sein
7. geschehen – passieren – vorkommen
7. Junge – Knabe – Bube – Bursche – Kerl
8. kaufen – einkaufen – erwerben – besorgen – lösen
9. leben – wohnen – bewohnen – hausen

10. Mitteilung – Bericht – Meldung
11. sehen – blicken – schauen – gucken – starren
12. seltsam – sonderbar – merkwürdig – wunderlich
13. verstehen – begreifen – fassen – kapieren
14. Zimmer – Raum – Stube – Kammer – Gemach
15. lustig – freudig – heiter – fröhlich – froh
16. sich erholen – (sich) ausruhen – sich entspannen – relaxen
17. schön – hübsch – wunderbar – wunderschön – wundervoll – großartig – prächtig – ausgezeichnet – exzellent

ANTONYME

1. akzeptieren – anbieten, darbieten, vorschlagen
2. Anfang – Ende, Abschluss, Schluss, Beendigung
3. ankommen – abreisen, abfahren, fortgehen, verreisen, fortfahren
4. flüstern – rufen, schreien, laut sprechen
5. Freund – Feind, Gegner
6. kalt – warm, heiß, glühend, hitzig, schwül
7. leer – voll, gefüllt
8. Original – Kopie, Wiedergabe, Reproduktion
9. schließen – öffnen, aufmachen, aufschließen, aufschlagen, auf tun, aufreißen
10. Wahrheit – Lüge, Betrug, Illusion, Irrtum
11. schweigen – reden, sprechen, schreien, sagen
12. ungefähr – genau, exakt, präzise, pünktlich
13. wolkig – wolkenlos, unbewölkt, klar
14. zurückgeben – bekommen, erhalten, nehmen, ausleihen
15. zweifeln – sicher sein, überzeugt sein, glauben
16. hell – dunkel, finster, düster, trübe
17. mager(hager) – dick, voll, korpulent, üppig, beleibt
18. gut – schlecht, schlimm, übel, böse

Загальнотеоретичний курс другої іноземної мови

1. Das Wesen der Sprache. Die Sprache als System.
2. Der Begriff der sprachlichen Interferenz. Arten der Interferenz.
3. Die Merkmale der deutschen Laute. Der deutsche Vokalismus und Konsonantismus.
4. Der Begriff der Wortarten. Einteilungsprinzipien der Wortarten.
5. Grammatische Kategorien des deutschen Substantivs. Die Kategorien des Geschlechts und des Numerus.
6. Grammatische Kategorien des deutschen Substantivs. Die Kategorie des Kasus. Die Kategorie der Bestimmtheit und der Unbestimmtheit.
7. Grammatische Kategorien des deutschen Verbs. Die Kategorie des Tempus.

8. Grammatische Kategorien des deutschen Verbs. Die Kategorien des Genus und des Modus.
9. Strukturelle Klassifikation der deutschen Sätze.
10. Die Phraseologie als Lehre von festen Wortkomplexen.

Країнознавство другої іноземної мови

1. Geographische Lage und Landschaften der BRD. Bevölkerung, regionale Unterschiede und Sprachlandschaft Deutschlands.
2. Föderativer Aufbau und administrative Gliederung der BRD. Berlin als deutsche Hauptstadt.
3. Grundlagen der deutschen Staatsordnung. Das Grundgesetz und die Verfassungsorgane Deutschlands.
4. Politische Parteien im Bundestag und das Wahlsystem.
5. Geographische Lage und administrative Gliederung der Republik Österreich. Bevölkerung, Religionen und Sprachlandschaft Österreichs.
6. Staatswesen und Verfassungsorgane Österreichs. Politische Parteien und das Wahlsystem.
7. Gesetzliche Grundlagen und Besonderheiten des österreichischen Bildungssystems.
8. Deutschlands Zusammenbruch 1945. Die Potsdamer Konferenz. Die Bildung der beiden deutschen Staaten.
9. Wiedervereinigung Deutschlands 1990: Vor- und Nachteile. Deutschland und die EU.
10. Österreich unter alliierter Besatzung (1945–1955). Der österreichische Staatsvertrag 1955.

Література другої іноземної мови

1. Allgemeine Charakteristik der Gattungen des frühen Mittelalters. Charakterisierung des Epos und der lyrischen Gattungen des hohen Mittelalters.
2. Martin Luthers Bedeutung für deutsche Literatur und Sprache.
3. Ästhetik, Poetik und Hauptgattungen des deutschen Barock. Lyrik von Martin Opitz, Barockdrama von Andreas Gryphius und Barockroman von Hans Jakob Grimmelshausen.
4. Deutsche Literatur der Aufklärungsepoche (1720-1785). Ästhetik und Dramaturgie von Gotthold Ephraim Lessing (1729-1781).
5. Deutsche Literatur des Sturm und Drang (1767-1785): Philosophische und ästhetische Grundlagen. Nationale Züge und ausländische Einflüsse.

6. Deutsche Lyrik der Hochklassik: Balladen und "Römische Elegien" von Johann Wolfgang Goethe. Gattungsspezifika und Besonderheiten des Inhalts der Balladen von Friedrich Schiller.
7. Ästhetik und Poetik der deutschen romantischen Literatur. Literarische Gattungen der Romantik (Epik und Lyrik). Das Schaffen von Heinrich Heine.
8. Impressionismus und Symbolismus als Gegenströmungen zum Naturalismus. Das Schaffen von Rainer Maria Rilke (1875-1926).
9. Expressionistische Tendenzen in der deutschsprachigen Literatur (1910-1925). Franz Kafka (1883-1924).
10. Spiegelung der Innenwelt in der expressionistischen Prosaliteratur. Das Werk von Thomas und Heinrich Mann.